

Notitie

Verkennd natuurwaardenonderzoek locatie *Schandelo ongenummerd* te Velden (gemeente Venlo)

Quick-scan

Door: G.M.T. Peeters
Notitienummer: 239b
Datum: 9 oktober 2013
In opdracht van: Dhr. J. van Lipzig, Schandelo

1. Inleiding

Er bestaan plannen voor de bouw van een nieuwe melkveestal, bedrijfswoning en bijbehorende bebouwing op locatie *Schandelo ongenummerd* (nabij Schandelo nr. 113) te Velden, in de gemeente Venlo. De aangrenzend gelegen bestaande bebouwing zal worden gesloopt. De heer J. van Lipzig heeft Peeters Econsult gevraagd een verkennend natuurwaardenonderzoek in de vorm van een *quick-scan* uit te voeren op de betreffende locatie. Deze notitie beschrijft kort de resultaten van het onderzoek.

2. Methode

Op 24 mei 2013 is een verkennend veldbezoek gebracht aan het onderzoeksgebied. Alle tijdens het veldbezoek in het onderzoeksgebied aangetroffen wilde planten en diersoorten zijn genoteerd. Er is bijzondere aandacht besteed aan de mogelijke aanwezigheid van wettelijk strenger beschermde soorten (Flora- en faunawet tabel 2 en 3) en de geschiktheid van het terrein voor deze soorten.

Aan de hand van verspreidingsatlassen en van via internet toegankelijke verspreidingsgegevens van flora en fauna is nagegaan welke strenger beschermde planten- en diersoorten er voorkomen in de omgeving van de onderzoekslocatie. Daarnaast is een zogenaamde *beknopte gegevensaanvraag* bij het Natuurloket gedaan voor het kilometerhok waarin het onderzoeksgebied is gelegen. Een overzicht van de geraadpleegde bronnen is weergegeven in hoofdstuk 7. De zo verkregen informatie is merendeels slechts beschikbaar op kilometerhok niveau of op uurhok niveau, terwijl een deel van deze verspreidingsgegevens daarnaast minder actueel is. Op basis van in het onderzoeksgebied aanwezige terreinkenmerken en de ecologie van de soorten is een inschatting gemaakt van de mogelijkheid dat strenger beschermde soorten momenteel duurzaam in het onderzoeksgebied voorkomen. Tenslotte is een inschatting gemaakt van de mogelijke effecten van de voorgenomen maatregelen op de in het gebied aanwezige of te verwachten strenger beschermde flora en fauna.

3. Terreinbeschrijving

Het onderzoeksgebied is gelegen bij Schandelo, in het buitengebied ten oosten van Velden. Een luchtfoto met de ligging van het onderzoeksgebied is opgenomen in bijlage 1 in deze notitie. De totale oppervlakte van het te onderzoeken gebied bedraagt circa 2,5 ha.

De Amersfoortcoördinaten van het middelpunt van het plangebied zijn $X = 211,220$ en $Y = 380,870$. Het onderzoeksgebied ligt in het noordwestelijk deel van kilometerhok 211-380.

Het onderzoeksgebied wordt gevormd door een groot akkerperceel alsmede enkele aangrenzend gelegen gebouwen. Het akkerperceel is momenteel geheel ingezaaid met grassen en was ten tijde van het veldbezoek pas gemaaid (zie foto 1). Aan de zuidzijde wordt het perceel begrensd door de verharde weg waarlangs een droge greppel ligt, aan de westzijde van het perceel ligt een houtsingel (zie foto 2). Aan de oostzijde van het akkerperceel staat, nabij de verharde weg, enige bebouwing (zie

foto 3). Het betreft een koeienstal (zie foto 4) en een open veldschuur (zie foto 5). Aan de zuidzijde van de koeienstal ligt nog de betonnen fundering van een reeds eerder gesloopt gebouwtje (zie foto 6). Rond deze fundering ligt een klein gazon, met aan de zuid- en oostzijde een dichte, meters hoge laurierhaag. Verder is in het plangebied geen opgaande begroeiing aanwezig (voornoemde houtsingel behoort niet tot het plangebied).

Foto 1. Het akkerperceel, geheel met gras ingezaaid, gezien in noordelijke richting.

Foto 2. Langs de wegkant, hier gezien in westelijke richting, ligt een droge greppel. De houtsingel op de achtergrond ligt buiten het plangebied.

Foto 3. De te slopen bebouwing aan de oostzijde van het akkerperceel, gezien in oostelijke richting.

Foto 4. De koeienstal, gezien in oostelijke richting.

Foto 5. De open veldschuur, gezien in westelijke richting.

Foto 6. Betonnen fundering van reeds gesloopt gebouwtje, gezien in oostelijke richting.

4. Natuurwaarden

4.1. Vaatplanten

Tijdens het veldbezoek zijn in het onderzoeksgebied 44 soorten hogere planten aangetroffen. Aangeplante soorten en verwilderde tuinplanten zijn niet geregistreerd. Een overzicht van de waargenomen plantensoorten is in bijlage 2 bij deze notitie opgenomen. Het merendeel van de aangetroffen soorten komen in Nederland en Limburg algemeen tot zeer algemeen voor en is niet in hun voorkomen bedreigd. Een minder algemene soort is Muursla, waarvan één exemplaar is aangetroffen in een spleet in de verharding tussen de koeienstal en de veldschuur. Wettelijk beschermde plantensoorten zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen.

Bij de provinciale vegetatiekartering in 2005 is het onderzoeksgebied niet onderzocht. In het kilometerhok waarin het onderzoeksgebied is gelegen, zijn dat jaar twee strenger beschermde plantensoorten aangetroffen, te weten Tongvaren en Waterdrieblad. Bij het Natuurloket zijn voor het betreffende kilometerhok in de periode 1990-2010 geen waarnemingen van strenger beschermde plantensoorten bekend.

Tongvaren en Waterdrieblad komen door het ontbreken van geschikte standplaatsen niet in het onderzoeksgebied voor. Op grond van de in het plangebied aangetroffen biotopen en de ecologie van de betreffende soorten is de aanwezigheid van andere strenger beschermde plantensoorten in het plangebied eveneens uitgesloten.

4.2. Zoogdieren

4.2.1. Vleermuizen

Volgens gegevens in *Zoogdieren van Limburg* (Huizenga *et al.*, 2010) zijn in het uurhok waarin het onderzoeksgebied is gelegen in de periode 1994-2007 zes vleermuissoorten (alle tabel 3: *streng beschermde soorten*) waargenomen: Watervleermuis, Gewone grootvleermuis, Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Laatvlieger en Rosse vleermuis. Bij het Natuurloket zijn voor het kilometerhok waarin het onderzoeksgebied is gelegen in de periode 2000-2010 geen waarnemingen van vleermuizen bekend.

Informatie over de aanwezigheid van vleermuizen in het onderzoeksgebied en hun terreingebruik is niet beschikbaar. De koeienstal en de veldschuur bevatten geen geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen, terwijl geschikte holle bomen die als zomer- of winterverblijfplaats voor boombewonende vleermuizen kunnen fungeren evenmin in het plangebied aanwezig zijn. Wel dient te worden gerekend met een *mogelijk* beperkte functie als foerageergebied voor vleermuizen, met name in de directe nabijheid van de bebouwing en van de houtsingel langs de westrand van het plangebied. Daarnaast heeft deze houtsingel langs de westzijde van het plangebied *mogelijk* een geleidende functie voor vleermuizen die in de omgeving huizen.

4.2.2. Overige zoogdieren

In *Zoogdieren van Limburg* worden voor het uurhok waarin het onderzoeksgebied is gelegen in de periode 1994-2007 vier strenger beschermde zoogdiersoorten genoemd: Waterspitsmuis, Eekhoorn,

Das en Wild zwijn (Eekhoorn tabel 2: *overige soort*; resterende soorten tabel 3: *streng beschermde soorten*). Daarnaast moet de aanwezigheid van de Steenmarter (tabel 2) aannemelijk worden geacht. Het Natuurloket noemt twee strenger beschermd zoogdiersoorten voor het kilometerhok waarin het onderzoeksgebied is gelegen, maar het is niet bekend welke soorten dit betreft.

Informatie over de aanwezigheid van strenger beschermde zoogdiersoorten in het plangebied en hun terreingebruik is niet beschikbaar. In samenhang met de omliggend landelijk gebied maken de opstallen in het plangebied *mogelijk* deel uit van het leefgebied van de **Steenmarter** en ofschoon tijdens het veldbezoek geen sporen van deze soorten zijn aangetroffen, valt de aanwezigheid van schuil- of nestplaatsen van deze soort in de bebouwing niet zonder meer uit te sluiten. Een incidentele aanwezigheid van Das, Wild zwijn of Eekhoorn in het plangebied kan gezien de nabijheid van enkele bos- en natuurgebieden evenmin uitgesloten worden, maar een duurzame aanwezigheid is door het ontbreken van potentiële schuilplaatsen of hollen, of van geschikt voedselgebied niet te verwachten. Voor de Waterspitsmuis is in en rond het onderzoeksgebied geen geschikt leefgebied aanwezig. Op basis van beschikbare verspreidingsgegevens en hun ecologie kan een duurzame aanwezigheid van andere strenger beschermde zoogdiersoorten in het plangebied eveneens worden uitgesloten.

4.3. Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn in het onderzoeksgebied vier vogelsoorten waargenomen (alle tabel 3: *streng beschermde soorten*). Een overzicht van alle waargenomen soorten is in bijlage 2 bij deze notitie opgenomen. Daarnaast werden in de aangrenzende houtsingel nog enkele algemene zangvogelsoorten aangetroffen, namelijk Tjiftjaf en Vink. Het betreft alle in Nederland en Limburg algemeen voorkomende soorten waarvoor in of rond het plangebied geschikte broedlocaties voorhanden zijn zodat het aannemelijk is dat ze hier tot broeden komen. Van één van de waargenomen soorten zijn de nesten of nestplaatsen jaarrond beschermd, namelijk van de Huismus. Tijdens het veldbezoek werden twee (broed)paren waargenomen bij de te slopen gebouwen. Hun gedrag wees erop dat deze op dat moment hun nest hadden in de koeienstal.

Tijdens het provinciaal broedvogelonderzoek in 2004, waarbij alleen minder algemene en zeldzame soorten worden onderzocht, is in het onderzoeksgebied één broedvogelsoort aangetroffen. Bij de te slopen gebouwen is dat jaar een territorium van de Holenduif vastgesteld. In het kilometerhok waarin het onderzoeksgebied is gelegen zijn dat jaar 52 soorten broedvogels aangetroffen, waaronder twee soorten met jaarrond beschermde nesten of nestplaatsen, te weten Buizerd en Huismus. Volgens de gegevens in de *Avifauna van Limburg* (Hustings *et al.*, 2006) zijn in het uurhok waarin het onderzoeksgebied is gelegen in de periode 1992-2004 nog zes andere soorten met jaarrond beschermde nesten of nestplaatsen aangetroffen: Wespandief, Havik, Sperwer, Kerkuil, Steenuil en Ransuil. Van de Steenuil zijn enkele waarneming uit het broedseizoen van 2011 bekend bij een nabijgelegen boerderij, terwijl in de winter van dat jaar bij hetzelfde bedrijf een dode Kerkuil werd gevonden (bron: www.waarneming.nl).

Ten aanzien van vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten of nestplaatsen kan worden gesteld dat de Huismus in klein aantal broedt bij de te slopen gebouwen. Kerkuil en Steenuil nestelen eveneens in gebouwen en dergelijke en de te slopen gebouwen lijken geschikt voor deze soorten, maar tijdens het veldbezoek kon de aanwezigheid van nesten en dergelijke met zekerheid worden uitgesloten. De laurierhaag langs het gazon aan de zuidzijde van de koeienstal vormt een potentiële broedlocatie voor de Ransuil, maar ook de aanwezigheid van nesten van deze soort kon tijdens het veldbezoek worden uitgesloten. Wespandief, Havik en Sperwer zijn door het ontbreken van geschikte nestlocaties niet

als broedvogel in het plangebied te verwachten. Ook de aanwezigheid van andere vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten is op basis van hun verspreiding en ecologie uitgesloten.

Samenvattend kan worden gesteld dat het plangebied een actueel of potentieel broedgebied vormt voor enkele algemene broedvogelsoorten van erven en bebouwing. De Huismus, waarvan de nesten of nestplaatsen jaarrond beschermd zijn, broedt in klein aantal bij de te slopen bebouwing.

4.4. *Amfibieën, reptielen en vissen*

4.4.1. Amfibieën

Volgens de landelijke verspreidingsgegevens van RAVON (Van Delft *et al.*, 2012) zijn in de periode 2002-2011 naast enkele algemenere soorten vijf strenger beschermde amfibieënsoorten vastgesteld in het uurhok waarin het onderzoeksgebied is gelegen, namelijk Alpenwatersalamander, Vinpootsalamander, Kamsalamander, Rugstreeppad en Heikikker (Alpenwatersalamander tabel 2: *overige soort*; resterende soorten tabel 3: *streng beschermde soorten*). Het Natuurloket noemt voor het kilometerhok waarin het onderzoeksgebied is gelegen voor de periode 2000-2010 slechts enkele algemene amfibieënsoorten maar géén strenger beschermde soorten. Door het ontbreken van open water of vochtige biotopen vormt het plangebied geen aantrekkelijk leefgebied voor amfibieën. Een duurzame aanwezigheid van strenger beschermde amfibieënsoorten is derhalve uitgesloten.

4.4.2. Reptielen

De verspreidingsgegevens van RAVON geven voor het betreffende uurhok drie reptielensoorten: Hazelworm, Zandhagedis en Levendbarende hagedis (Levendbarende hagedis tabel 2: *overige soort*; resterende soorten tabel 3: *streng beschermde soorten*). Het Natuurloket noemt voor het kilometerhok waarin het onderzoeksgebied is gelegen geen reptielen. Het onderzoeksgebied vormt geen geschikt leefgebied voor reptielen, zodat een duurzame aanwezigheid van reptielen ook om die reden kan worden uitgesloten.

4.4.3. Vissen

De verspreidingsgegevens van RAVON vermelden voor het betreffende uurhok geen wettelijk beschermde vissoorten. Het Natuurloket noemt voor het kilometerhok waarin het onderzoeksgebied is gelegen evenmin beschermde vissoorten. Door het ontbreken van permanent oppervlaktewater komen in het onderzoeksgebied geen vissen voor.

4.5 *Dagvlinders, libellen en overige ongewervelde dieren*

4.5.1. Dagvlinders

Volgens het *Waarnemingenverslag 2007 dagvlinders, libellen en sprinkhanen* (EIS-Nederland *et al.*, s.a.) is in de periode 1999-2006 één wettelijk beschermde dagvlindersoort vastgesteld in het uurhok waarin het onderzoeksgebied is gelegen, te weten de Keizersmantel. Het Natuurloket noemt voor het kilometerhok waarin het plangebied is gelegen géén strenger beschermde dagvlindersoorten. De Keizersmantel heeft momenteel geen populaties in ons land zodat een duurzame aanwezigheid in het onderzoeksgebied niet aan de orde is. Aantrekkelijk vlinderbiotopen zoals bloemrijke grazige begroeiingen of struwelen zijn in het plangebied niet aanwezig. Een duurzame aanwezigheid van andere wettelijk beschermde dagvlindersoorten in het plangebied kan derhalve eveneens worden uitgesloten.

4.5.2. Libellen

Volgens voornoemd *Waarnemingenverslag* zijn in de periode 1999-2006 geen wettelijk beschermde libellensoorten vastgesteld in het uurhok waarin het onderzoeksgebied is gelegen. Het Natuurloket noemt voor het kilometerhok waarin het onderzoeksgebied is gelegen evenmin wettelijk beschermde libellensoorten. Door het ontbreken van open water vormt het onderzoeksgebied geen geschikt leefgebied voor libellen en wettelijk beschermde libellen zijn hier ook om die reden niet te verwachten.

4.5.3. Overige ongewervelde dieren

Ten aanzien van de ‘overige soortgroepen’ (kevers, kreeftachtigen, tweekleppigen) zijn bij het Natuurloket geen waarnemingen van strenger beschermde soorten bekend voor het kilometerhok waarin het onderzoeksgebied is gelegen. De aanwezigheid in het onderzoeksgebied van strenger beschermde (tabel 2 en 3) vertegenwoordigers van deze ‘overige soortgroepen’ kan op grond van hun verspreiding en ecologie (Janssen & Schaminée, 2008) uitgesloten worden.

5. Effectbeschrijving

Directe aanleiding voor het onderhavig onderzoek is het voorgenomen plan voor de bouw van een nieuwe melkveestal, bedrijfswoning en bijbehorende bebouwing op locatie *Schandelo ongenummerd* (nabij Schandelo nr. 113) bij Velden, in de gemeente Venlo. De aangrenzend gelegen bestaande bebouwing zal worden gesloopt. In het kader van de Flora- en faunawet dient te worden nagegaan of deze voorgenomen bouw- en sloopplannen in strijd zijn met bepalingen in de Flora- en faunawet, in het bijzonder of er nadelige effecten te verwachten zijn voor strenger beschermde (categorie 2 en 3) flora en fauna. Zo ja, dan dient voor de ingreep een ontheffing ex. artikel 75 van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd. In het voorgaand hoofdstuk is vastgesteld dat ten aanzien van strenger beschermde flora en fauna in het onderzoeksgebied moet worden gerekend met de aanwezigheid van een aantal algemene broedvogelsoorten, waaronder één soort met jaarrond beschermde nesten, alsmede met de *mogelijke* aanwezigheid van één of enkele vleermuissoorten en Steenmarter.

Vleermuizen

Informatie over de aanwezigheid van vleermuizen in het onderzoeksgebied en het terreingebruik is niet beschikbaar. Zomer- of winterverblijven voor vleermuizen zijn in het plangebied niet aanwezig. Wel dient *mogelijk* te worden gerekend met een beperkte functie als foerageergebied voor vleermuizen, met name in de directe omgeving van de bebouwing en bij de houtsingel langs de westzijde van het plangebied. Deze *mogelijke* beperkte functionaliteit van delen van het plangebied als foerageergebied voor vleermuizen is naar verwachting niet in het geding. De *mogelijke* geleidende functie van houtsingel langs de westzijde van het plangebied zal intact blijven *mits* de houtsingel na realisatie van de bouwplannen in de avonduren gevrijwaard blijft van opvallend licht door verlichting vanaf het nieuw te realiseren bedrijf.

Overigens voorzien de voorgenomen plannen in de aanleg van een groensingel vanaf voornoemde houtsingel langs de noordzijde van de planlocatie in oostelijke richting. Deze nieuwe groensingel kan voor vleermuizen een nieuwe verbinding vormen tussen de houtsingel en oostelijk gelegen foerageergebieden. Ook voor in de omgeving huizende Dassen mag van deze groensingel een positief effect worden verwacht.

Steenmarter

Of de Steenmarter in het plangebied voorkomt is onzeker. Schuil- of nestelplaatsen zijn te verwachten in of bij de te slopen bebouwing. De sloop zal leiden tot verdwijnen van deze *mogelijke* schuil of nestelplaatsen. Anderzijds zal het voorafgaand aan de sloop nieuw te realiseren agrarisch bedrijf alternatieve verblijfplaatsen voor de Steenmarter bevatten.

Steenmarters worden genoemd op tabel 2 bij Flora- en faunawet (tabel 2: *overige soorten*). Nadelige gevolgen voor eventueel in de te slopen gebouwen aanwezige Steenmarters kunnen worden voorkomen door bij de sloop (aantoonbaar!) te werken volgens een door het ministerie van EL&I (voorheen ministerie van LNV) goedgekeurde gedragscode. Dit betekent -kort gezegd- dat de noodzakelijke sloop- en ruimwerkzaamheden buiten de voor Steenmarters kwetsbare voortplantingsperiode (globaal de periode maart tot en met augustus) worden uitgevoerd, waarbij eventueel aanwezige dieren voldoende gelegenheid wordt geboden om de gebouwen rustig te verlaten. In de omgeving zijn voldoende alternatieve schuil en/of nestelplaatsen aanwezig, waaronder het tegen die tijd gerealiseerde nieuwe agrarisch bedrijf. Zodoende wordt overtreding van de flora- en faunawet voorkomen en is het aanvragen van een ontheffing ex. artikel 75 van de flora- en faunawet niet noodzakelijk.

Broedvogels

Het onderzoeksgebied vormt een geschikt broedgebied voor enkele algemene broedvogelsoorten. Alle broedende inheemse vogels en hun nesten zijn wettelijk beschermd en vallen onder de zwaarste beschermingscategorie (categorie 3: *streng beschermde soorten*). De Flora- en faunawet regelt onder meer de bescherming van vogels in het broedseizoen: het verstoren van broedende vogels en jongen of het vernielen van nesten en eieren is verboden. In de meeste gevallen is een overtreding gemakkelijk te voorkomen door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren of de broedgelegenheid buiten het broedseizoen te verwijderen. Daarnaast komt in het onderzoeksgebied één vogelsoort met jaarrond beschermde nesten voor, namelijk de Huismus. Van deze soorten broeden twee paren in de te slopen koeienstal. De directe omgeving van de te slopen koeienstal fungeert als voedselgebied voor deze soort. De functionaliteit als broed- en voedselgebied van de Huismus is slechts in het geding als de koeienstal wordt gesloopt, maar ondervindt geen hinder van de daadwerkelijke bouwplannen. Integendeel zal het realiseren van een nieuw agrarisch bedrijf leiden tot nieuwe broedlocaties voor de Huismus.

In de directe omgeving van de huidige koeienstal zijn geen alternatieve broedlocaties voor de Huismus voorhanden. Wel is het mogelijk tijdelijke huisvestingsmogelijkheden aan te brengen in de vorm van nestkasten, waarbij als vuistregel kan worden gehanteerd dat voor elk bedreigd nest (minimaal) twee nestkasten worden geplaatst. De functionaliteit van broed- en voedselgebied van de Huismus kan als behouden worden beschouwd indien de soort zich met minimaal twee broedparen heeft gevestigd in deze nestkasten dan wel op het nieuw te realiseren agrarisch bedrijf. In dat geval is de sloop van de koeienstal niet in strijd met de Flora- en faunawet. Naar verwachting zal in en rond de nieuwbouw voldoende nestgelegenheid voor de Huismus ontstaan. Vestiging van de Huismus kan worden gestimuleerd door het aanbrengen van geschikte nestkasten, neststenen en dergelijke in of rond de nieuwbouw, en het zorg dragen voor dichte beplanting die schuilmogelijkheden biedt voor de soort.

Algemene zorgplicht

De algemene zorgplicht (artikel 2 van de Flora- en faunawet) is van toepassing op alle inheemse flora en fauna. Deze zorgplicht houdt in dat eenieder die redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen ontstaan, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten of maatregelen te nemen om de nadelige gevolgen te voorkomen of te beperken.

Samenvattend

Uit het voorgaande blijkt dat nadelige effecten voor de Steenmarter zijn te voorkomen door bij de voorgenomen sloopwerkzaamheden te werken volgens een goedgekeurde gedragscode, nadelige effecten voor de Huismus door de voorgenomen sloopwerkzaamheden pas uit te voeren nadat de soort zich in de tijdelijke nestkasten dan wel op het nieuw te realiseren agrarisch bedrijf heeft gevestigd, en nadelige effecten voor vleermuizen door er zorg voor te dragen dat de houtsingel ook in de toekomstige situatie 's avonds en 's nachts geheel donker blijft.

Overig

Vanuit duurzaamheid en ecologie kán in de nieuwbouw of op het erf nestgelegenheid voor vogels en vleermuizen gecreëerd worden. Vleermuizen, zwaluwen en vele andere zangvogels kunnen insecten en dergelijke wegvangen bij de veestallen. Ook het plaatsen van een valken- of uilenkast past in dit kader. Deze soorten vangen onder andere knaagdieren.

6. Conclusies

1. In het onderzoeksgebied zijn tijdens het veldbezoek geen bijzondere natuurwaarden aangetroffen. Deze zijn hier gezien de inrichting van het onderzoeksgebied en de ligging in de bebouwde kom ook niet te verwachten.
2. Ten aanzien van strenger beschermde (tabel 2 en 3) planten en diersoorten moet in het onderzoeksgebied worden gerekend met de aanwezigheid van enkele algemene broedvogelsoorten, waaronder één soort met jaarrond beschermde nesten. Daarnaast moet worden gerekend met de *mogelijke* aanwezigheid van één of enkele algemene vleermuissoorten en van de Steenmarter.
3. Wettelijk strenger beschermde (tabel 2 en 3) soorten planten, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en 'overige ongewervelde dieren' komen in het onderzoeksgebied niet voor.
4. De voorgenomen realisering van een nieuw agrarisch bedrijf heeft geen nadelige effecten voor strenger beschermde flora en fauna. Van de voorziene aanleg van een houtsingel mag een positief effect verwacht worden op in de omgeving voorkomende fauna, waaronder vleermuizen en Das. Nadelige effecten voor strenger beschermde diersoorten zijn uitsluitend te verwachten bij de voorgenomen sloopwerkzaamheden.
5. Nadelige effecten voor Steenmarter zijn te voorkomen door bij de voorgenomen sloopwerkzaamheden te werken volgens een goedgekeurde gedragscode, nadelige effecten voor de Huismus door de voorgenomen sloopwerkzaamheden pas uit te voeren nadat de soort zich in de tijdelijke nestkasten dan wel het nieuw te realiseren agrarisch bedrijf heeft gevestigd, en nadelige effecten voor vleermuizen door ervoor zorg te dragen dat de houtsingel ook in de toekomstige situatie 's avonds en 's nachts geheel donker blijft.

7. Geraadpleegde bronnen

7.1. Literatuur

Delft, J. van, F. Spikmans & P. Frigge, 2012. Waarnemingenoverzicht 2011. RAVON 14(4): 92-104.

Dienst Regelingen, 2011. Soortenstandaard Huismus. *s.l.*

EIS-Nederland, De Vlinderstichting & Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, s.a. Waarnemingenverslag 2007. Dagvlinders, Libellen en Sprinkhanen.

Het Natuurloket, 2013. Beknopte eenmalige levering uit de NDFF. Kilometerhok 184-319, d.d. 12/04/2013.

Huizenga, C.E., R.W. Akkermans, J.C. Buys, J. van der Coelen, H. Morelissen & L.S.G.M. Verheggen, 2010. Zoogdieren van Limburg. Verspreiding en ecologie in de periode 1980-2007. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.

Hustings, F., J. van der Coelen, B. van Noorden, R. Schols & P. Voskamp, 2006. Avifauna van Limburg. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.

Janssen, J.A.M. & J.H.J. Schaminée, 2008. Europese natuur in Nederland. Soorten van de Habitatrichtlijn. Tweede sterk herziene druk. KNNV Uitgeverij, Zeist.

7.2. Internet

www.waarneming.nl (flora- en faunawaarnemingen)

www.natuurgegevensprovincielimburg.nl (verspreidingsgegevens flora en broedvogels)

Bijlage 1: Ligging plangebied

Ligging van het plangebied. De begrenzing van het plangebied voor de nieuw te bouwen melkveestal en bijbehorende gebouwen, alsmede de te slopen bebouwing zijn op deze luchtfoto met een rode lijn begrensd.

Bijlage 2: Lijst van bij het veldbezoek aangetroffen soorten

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Planten			
Duizendblad	<i>Achillea millefolium</i>	Witte dovenetel	<i>Lamium album</i>
Grote vossenstaart	<i>Alopecurus pratensis</i>	Hoenderbeet	<i>Lamium amplexicaule</i>
Zandraket	<i>Arabidopsis thaliana</i>	Paarse dovenetel	<i>Lamium purpureum</i>
Zachte dravik	<i>Bromus hordeaceus</i>	Vlasbekje	<i>Linaria vulgaris</i>
Kleine veldkers	<i>Cardamine hirsuta</i>	Italiaans raaigras	<i>Lolium multiflorum</i>
Gewone hoornbloem	<i>Cerasium fontanum</i>	Engels raaigras	<i>Lolium perenne</i>
Kluwenhoornbloem	<i>Cerasium glomeratum</i>	Muursla	<i>Mycelis muralis</i>
Zandhoornbloem	<i>Cerastium semidecandrum</i>	Smalle weegbree	<i>Plantago lanceolata</i>
Dolle kervel	<i>Chaerophyllum temulum</i>	Grote weegbree	<i>Plantago major</i>
Stinkende gouwe	<i>Chelidonium majus</i>	Straatgras	<i>Poa annua</i>
Akkerdistel	<i>Cirsium arvense</i>	Scherpe boterbloem	<i>Ranunculus acris</i>
Kale jonker	<i>Cirsium palustre</i>	Schapenzuring	<i>Rumex acetosella</i>
Kropaar	<i>Dactylis glomerata</i>	Ridderzuring	<i>Rumex obtusifolius</i>
Kweek	<i>Elytrigia repens</i>	Gewone vlier	<i>Sambucus nigra</i>
basterdwederik sp.	<i>Epilobium sp.</i>	Klein kruiskruid	<i>Senecio vulgaris</i>
Vroegeling	<i>Erophila verna</i>	Gewone melkdistel	<i>Sonchus oleraceus</i>
Gewone hennepnetel	<i>Galeopsis tetrahit</i>	Vogelmuur	<i>Stellaria media</i>
Zachte ooievaars	<i>Geranium molle</i>	Paardenbloem	<i>Taraxacum officinale</i>
Kleine ooievaarsbek	<i>Geranium pusillum</i>	Witte klaver	<i>Trifolium repens</i>
Gewone berenklaauw	<i>Heracleum sphondylium</i>	Grote brandnetel	<i>Urtica dioica</i>
Gestreepte witbol	<i>Holcus lanatus</i>	Veldereprijs	<i>Veronica arvensis</i>
Jakobskruiskruid	<i>Jacobaea vulgaris</i>	Klimopereprijs	<i>Veronica hederifolia</i>
Vogels			
Koolmees	<i>Parus major</i>	Spreeuw	<i>Sturnus vulgaris</i>
Huismus	<i>Passer domesticus</i>	Merel	<i>Turdus merula</i>